

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 3. november 2025

Sak 2025/977 - BMV Dugnad - org.nr. 921 504 594 - klage over vedtak om å nekte deltakelse i grasrotandelen

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Vibeke Wøien Hansen, Renate Kristiansen, Simen Saxebøl og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Saken gjelder klage over Frivillighetsregisterets vedtak 28. mars 2025 om å nekte BMV Dugnad (heretter også «klager») deltakelse i grasrotandelen.
- (2) Klager har vært registrert i Frivillighetsregisteret siden 4. oktober 2018.
- (3) Klager sendte 27. mars 2025 endringsmelding til Frivillighetsregisteret om registrering av foreningen som deltaker i grasrotandelen.
- (4) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 28. mars 2025 om å nekte deltakelse i grasrotandelen, med den begrunnelse at grasrotmidlene ikke skulle brukes på egen frivillig virksomhet. Det ble vist til at foreninger som er opprettet med formål å støtte andre enheter økonomisk ikke har rett til å delta i grasrotandelen.
- (5) Klager sendte 1. april 2025 ny endringsmelding til Frivillighetsregisteret, der det var kryssset av for at foreningen ikke skulle delta i grasrotandelen.
- (6) Klager påklaget vedtaket om å nekte registrering med deltakelse i grasrotandelen 2. april 2025. Klager viser til at fra og med årsmøte i 2025 er Bodømarkas Venner SA og BMV Dugnad organisert med felles styre og felles årsmøte. Dette avspeiler praksis som har vært gjennomført i de siste årene, og organisasjonene består av de samme personene som utfører de samme oppgavene. Klager viser også til at Bodømarkas Venner SA og BMV Dugnad i praksis fungerer som en og samme organisasjon. Det påpekes at organiseringen av Bodømarkas Venner SA og BMV Dugnad er et resultat av en tilpasning til regelverket, og ikke en tilpasning for å fremme medlemmenes privatøkonomiske interesser. Klager mener at foreningens ideelle praksis gjennom 38 år, viser at foreningen driver virksomhet innenfor Frivillighetsregisterets kriterier for frivillig og ideell virksomhet, og at foreningen kvalifiserer for deltakelse i grasrotandelen. Klager anfører at det er urimelig at organisasjoner som driver med tilnærmet samme virksomhet, innen samme kommune og med samme praktiske løsninger har fått innvilget deltakelse i grasrotandelen, mens Bodømarkas Venner SA og BMV Dugnad er utestengt på grunn av valg av organisering som ble gjort for 38 år siden.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (7) I brev 10. april 2025 viste Frivillighetsregisteret til klagers endringsmelding 1. april 2025, der det var kryssset av for at foreningen ikke skulle delta i grasrotandelen, og om en tilbakemelding på om foreningen fortsatt ønsket å klage på vedtaket om å nekte deltakelse i grasrotandelen.
- (8) På bakgrunn av dokumentene som lå ved klagers endringsmelding 27. mars 2025, foretok Frivillighetsregisteret også en vurdering av om foreningen oppfylte vilkårene for registrering i Frivillighetsregisteret. Frivillighetsregisteret sendte 10. april 2025 et forhåndsvarsel om vedtak om sletting av enheten fra Frivillighetsregisteret. I varslet ble det vist til at aktivitet i samvirkeforetak ikke anses som frivillig virksomhet. På bakgrunn av klagers vedtekter ble det lagt til grunn at foreningen var opprettet for å samle midler til Bodømarkas Venner SA gjennom å søke støtte fra offentlige instanser, private sponsorer og andre. Frivillighetsregisteret vurderte at foreninger som har som vedtektsfestet formål å støtte et samvirkeforetak økonomisk, måtte identifiseres med enheten som mottar støtte. Dette medførte at foreningen ikke oppfylte vilkårene for registrering i Frivillighetsregisteret.
- (9) Klager opplyste i e-post av 13. april 2025 til Frivillighetsregisteret at klagen på Frivillighetsregisterets vedtak om å nekte deltakelse i grasrotandelen ble opprettholdt. I e-posten var det vist til at Bodømarkas Venner SA er drevet med frivillig, allmennyttig arbeid i Bodømarka. Organisasjonen ble etablert som et samvirkeforetak for å sikre startkapital. Det har aldri vært utbetalt lønn, utbytte eller andre godtgjørelser til medlemmene eller andelseierne utover dekning av utgifter, og virksomheten har alltid vært basert på dugnad og frivillighet. Klager viste også til at organiseringen av Bodømarkas Venner SA som et samvirkeforetak, har medført problemer i forhold til det offentlige byråkratiet etter vedtakelsen av lov 29. juni 2007 nr. 88 om register for frivillig virksomhet (frivillighetsregisterloven), og at dette var bakgrunnen for at Bodømarkas BMV Dugnad ble etablert.
- (10) Frivillighetsregisteret fattet 26. april 2025 det varslede vedtaket om sletting av foreningen fra registeret.
- (11) Klager sendte på nytt klagen av 3. april 2025 til Frivillighetsregisteret 26. april 2025.
- (12) I forbindelse med behandlingen av klagene datert 3. og 26. april 2025, ba Frivillighetsregisteret i brev 30. april 2025 om en avklaring vedrørende hvilke vedtak som var påklaget.
- (13) Klager informerte i e-post 3. mai 2025 at klagen både gjaldt vedtaket om nekting av deltakelse i grasrotandelen og vedtaket om sletting av enheten fra Frivillighetsregisteret.. BMV Dugnads klage på Frivillighetsregisterets vedtak 26. april 2025 om å slette foreningen fra Frivillighetsregisteret, blir behandlet i Frivillighetsregisternemndas sak 2025/990.
- (14) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket om å nekte deltakelse i grasrotandelen og oversendte klagen med innstilling 24. juni 2025 til Frivillighetsregisternemnda for behandling. I innstillingen var det vist til at vilkårene for deltakelse i grasrotandelen ikke er oppfylt, ettersom foreningen er slettet fra Frivillighetsregisteret.

- (15) Klager sendte i e-post 11. august og 25. september 2025 merknader til Frivillighetsregisterets innstilling til Frivillighetsregisternemnda.

Det rettslige grunnlaget

- (16) Det rettslige grunnlaget er forskrift 5. desember 2022 nr. 2124 om grasrotandel (forskriften).
- (17) Formålet med grasrotandelen er å fremme frivillig aktivitet på lokalt eller regionalt nivå i Norge, jf. forskriften § 1. Det fremgår av forskriften § 1 andre ledd at grasrotandelen skal brukes på egen frivillig virksomhet i tråd med grasrotmottakers vedtekter og formål.
- (18) Det følger av forskriften § 5 andre ledd at grasrotandelen ikke skal nyttes til aktivitet i enheter som ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i grasrotandelen.
- (19) Etter forskriften § 3 første ledd kan en enhet delta i grasrotandelen dersom enheten er registrert i Frivillighetsregisteret og er ikke-fortjenestebasert og hovedsakelig basert på frivillig innsats.
- (20) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (21) BMV Dugnad sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 28. mars 2025 om å nekte deltakelse i grasrotandelen.
- (22) Det er et krav etter forskriften § 1 andre ledd at grasrotandelen skal brukes på egen frivillig virksomhet i tråd med grasrotmottakers formål og vedtekter. Bestemmelsen må sees i sammenheng med forskriften § 5 andre ledd, der det fremgår at grasrotandelen ikke skal nyttes til aktivitet i enheter som ikke fyller vilkårene i grasrotandelen. I høringsnotat 14. august 2017 om forslag til ny forskrift om grasrotandelen punkt 2.2.3. står det i merknader til § 1 og § 5 at bestemmelsene er ment å sikre at grasrotmidlene benyttes til det formål som grasrotgiver har valgt å støtte, og forhindre at grasrotmidler blir overført til eller nyttet av andre enheter. Dersom organisasjoner har adgang til å dele ut grasrotmidler til andre enheter, vil dette kunne åpne opp for omgåelse av forskriftens bestemmelser i strid med grasrotordningens formål.
- (23) I vurderingene av om grasrotandelen brukes på egen frivillig virksomhet i tråd med grasrotmottakers formål og vedtekter eller nyttes til aktivitet i enheter som ikke oppfyller vilkårene i grasrotandelen, tar Frivillighetsregisternemnda utgangspunkt i vedtektene. Det er vedtektene som setter rammer for organisasjonens virksomhet, og foreningen må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.
- (24) Det fremgår av klagers vedtekter § 2 at foreningens formål er:

«å bistå Bodømarkas Venner SA med å gjennomføre foretakets dugnadsprogram.

Formålet skal oppnås gjennom følgende aktiviteter

- Planlegge og søke finansiering av vedtatte tiltak i dugnadsprogrammet
 - Bistå i den praktiske gjennomføringen av samarbeidstiltakene i tråd med gitte forutsetninger
 - Etterarbeid med regnskap og grunnlag for utbetaling av eksterne tilskudd og støtte».
- (25) I henhold til vedtektene § 3 skal «[d]et inngås en samarbeidsavtale med Bodømarkas Venner SA». Videre fremgår det av vedtektene § 12 at: «[f]oreningens formue skal etter oppløsning og gjeldsavleggelse tilfalle det formål foreningen arbeider for å fremme, ved at nettoformuen blir gitt til Bodømarkas Venner SA».
- (26) Frivillighetsregisternemnda forstår klagers vedtekter og innsendte opplysninger slik at BMV Dugnad er en ren støtteforening for Bodømarkas Venner SA. Klager skal bidra til finansieringen av Bodømarkas Venner SA sine vedtatte tiltak i deres dugnadsprogram, ved å søke på ulike tilskudd som bare kan gis til organisasjoner som er registrert i Frivillighetsregisteret. Klager skal også bistå i den praktiske gjennomføringen av samarbeidstiltakene til organisasjonene. Klager har selv opplyst at BMV Dugnad ble etablert fordi organiseringen av Bodømarkas Venner SA som et samvirkeforetak er problematisk i forhold til frivillighetsregisterloven.
- (27) Bodømarkas Venner SA er registrert som et samvirkeforetak i Foretaksregisteret med organisasjonsnummer 892 737 592. Samvirkeforetak har ikke registreringsrett i Frivillighetsregisteret, jf. frivillighetsregisterloven § 3 andre ledd bokstav b og § 4 første ledd.
- (28) Frivillighetsregisternemnda legger derfor til grunn at klagers vedtekter åpner for at grasrotmidlene skal nyttes til aktivitet i enhet som ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i grasrotandelen, jf. forskriften § 5 andre ledd. Klager oppfyller derfor ikke vilkårene for deltakelse i grasrotandelen.
- (29) Klager anfører at det er urimelig at organisasjoner som driver med tilnærmet samme virksomhet, innen samme kommune og med samme praktiske løsninger har fått innvilget deltakelse i grasrotandelen. Det vises konkret til at Tverlandsmarkas Venner har adgang til grasrotandelen. Frivillighetsregisternemnda forstår dette som en anførsel om usaklig forskjellsbehandling.
- (30) Frivillighetsregisternemnda bemerker at i alle tilfeller hvor det meldes inn registrering med deltakelse i grasrotandelen, må det foretas en konkret vurdering av om vilkårene i forskriften er oppfylt. Nemnda har etter en konkret vurdering kommet til at klager ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i grasrotandelen. Den omstendighet at andre sammenlignbare organisasjoner, eventuelt uriktig, deltar i grasrotandelen, kan ikke innebære at klager innvilges deltakelse når vilkårene i forskriften ikke er oppfylt. Anførselen om usaklig forskjellsbehandling kan derfor ikke føre frem.

Konklusjon

- (31) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur